¶ Propositie ende Requeste opt stuck vande Inquisitie/ ghedaen ende overgegeuen aen Mijn Vrouwe d'hertoginne van Parme en Plaisance &c. Bijden Edelen/ hoochgeboren/ vermogenden Heere/ HEER HENDRICK heer tot Brederoede/ Vrijheer tot Vyanē &c. Vergeselschapt met anderē Heeren en Edelen van dese Nederlanden opten v. sten April M.D.lxvi. naer gemeyn stijl.

Mitsgaders d'Apostille bi haer hoocheit daer op doē stellē/ met tgeē daer van depēdeert.

Gedruckt tot Vianen met Gratie ende Preuilegie,
Des voorschreuen. E. Heere van Brederoede,
Anno MCCCCCLXVI,

De Propoſitie ghedaen by mijn Heere tot Brederoede / vry Heer tot Uiane &c. Aen mijn Urouwe de Hertoginne / voor tpre ſenteren vander Requeſte.

MYn Vrouwe / dEdelmannẽ vergadert in deſe State / eñ ander van ghelijcke qualiteit in een tamelijck getal / de welcke om ſeker reſpecten henlieder hier niet ghevonden en hebben / hebben gheſloten voor den Dienſt vanden Coninck ende tghemeyn welvaert van ſijnen Nederlanden / te preſenteren uwer Hoocheit in alder ootmoet deſe Remonſtrance / op die welcke haer believen ſal te geven ſulcke ordinantie als ſy bevinden ſal behoorlick te weſen / biddende uwer Hoocheyt / die te willen nemen voor goet /

Voorts mijn Vrouwe / wy ſijn veradverteert / dat wy hebben beſwaert gheweeſt voor uwe Hoocheydt / voor die Heeren vanden Rade / eñ andere / dz deſe onſe Deliberatie principaelic heeft voortgheſtelt gheweeſt / om te verwecken beroerten / oproeren / eñ muyterijen / ende dat dalderafgryſelicſt is / ſy hebben ons opgeleyt dat wy ſouden willen veranderen van Prince / gemaect hebbende verbonden eñ conſpiratien met vremde Princen ende Capiteynen / ſo wel Franchoiſen / Duytſchen / als ander / dwelck noyt gevallen en is in ons ghedachte / ende is gheheel contrarie onſer ghetrouwicheyt / eñ tghene dat uwe Hoocheyt bevinden ſal by deſe Remonſtrance / biddende niettemin uwer Hoocheidt / ons te willen noemen eñ te ontdecken de ghene die ſo onrechtuerdelijck geblameert hebben een ſo Edel ende eerlick gheſelſchap.

Daer en boven / Mijn vrouwe / hebben de Heeren hier tegẽwoordich verſtaen / datter ſijn ſommige onder henlieden die in tparticulier bedraghen ende beſwaert ſijn aenghehouden te hebben / eñ beneerſticht om te effectuerẽ den voorſchreuẽ vermaledijdẽ aenſlach ſo wel met Franchoyſen als andere vremdelingen / waer af dat wy ons grootelijck te cort ghedaen vinden.

Waeromme dat wy bidden uwer Hoocheyt / ons te willen ſo veel goets ende faveurs te doene / van te noemen daenbrenghers eñ die beclaechde / op dat dongheluck ende valſheydt ontdeckt ſijnde / uwe Hoocheyt daer over doe corte ende exemplare iuſticie / ende dat om

te beletten al tquaet eñ schandalen die daer af soudē mogen comen/ wel verseckert sijnde/dat uwe Hoocheit nemmermeer toelatē en sal dz eene so Edel eñ heerlickē geselschap blijve beclaecht oft beswaert van soo leelycken eñ schandelijcken feyten. Aldus Verbalijck vertoont byden Hooghgheboren h. Heer Henderick Heer tot Brederode/ Vry Heer tot Vyane,&c. Den.5.April.1566. stilo cōm.

Requeste vanden Edelen / aen mijn Vrouwe de Hertoginne van Perme/Regente,&c.

Myn vrouwe/tis genoech bekent dat altits over al Christenrijck grootelicx vermaert is geweest / eñ noch is op desen tegenwoordigen tijt/ de groote ghetrouwicheit vanden volcke van desr Nederlanden tot haerlieder eyghen Heere eñ natuerlickē Prince/inde welcke den Edeldom altijts die principaelste is gheweest/als de ghene die noyt ghspaert en heeft lijf noch goet tot de bewaernisse ende vermeerderinge van dien/waer in wy seer ootmoedige Vassalen van sijnder M. willende altijts beter ende beter doen / so dat wy by daghe eñ nachte ons seluen gheree t houden om hem te doene met ons lijf ende goet seer ootmoedigen dienst:eñ siende in wat staet dat de saecken van desen tijt staen/so hebben wy lieuer gehadt wat ondancx te behalē dan uwer Hoocheit eenige sake te verswigē/ die namaels souden mogē comen tot achterdeel van sijnder Ma. eñ oock met eenen in roere stellen de ruste eñ vrede van sijnen Lande/ hopende dattet effect metter tijt bewijsen sal / dat onder allen diensten die wy oyt sijnder M. souden moghen ghedaen hebben/oft in toecomende tijden doen/ dese behoorde ghereckendt te wesen onder dalder notabelste ende best te passe comende/waer door wy ons seluen sekerlijck persuaderen dat u Hoocheit niet en sal connen anders dan wel nemen.

Hoe wel dan/ Mijn Vrouwe/dat wy geensins en twijfelen/dat al het gene dat sijnder M. eertijts ende sonderlinghe nu geordineert heeft/aengaende d'Inquisicie ende scherpe onderhoudinghe vande Placaten op tfeyt vander Religie/ten heeft eenich fondament ende reuste Title gehadt/ende dat omme te continueren alle tgene dz willen de Keyser Carolus saligher ghedachten ten goede opsiene ende meyninghe gheordineert hadde: nochtans aensiende dat de differentie van deen tijt teghen dander met heer brengt verscheyden remedien/ende dat alreede sedert sommige Jaren herwaerts de voorge-

 schre-

schreuen Placaten niet tegenstaende datse niet en hebbē ter execu-
tie gestelt geweest scherpelick eñ met alle rigeur/ nochtans oorsake
gegeuē hebben van veel grieuen eñ inconuenientiē: voorwaer de le-
ste resolutie van sijnder M. door de welcke hy nz alleen en verbiet
eenichsins te modererē de voorseyde Placatē/ maer beueelt expres-
lick dz d'Inquisitie onderhoudē werde/ eñ de voorschreuē Placaten
in alle rigeur ter executiē gestelt werdē/ Ons genoech dese occasie
geeft van te vreesen dz daer door de voorschreuē inconuenientē niet
alleen sullen comen te vermeerderen/ maer oock dat daer wt soude
ten lesten mogen volgen een generale beroerte eñ oproer/ strecken-
de tot deerlijcke verderffenisse van tgeheele Lant/ naer dat ons de
merckelicke teeckenē van de Alteratie vanden volcke/ diemen alree-
de op alle zijden gewaer wort/ ooch merckelick bewijsen/ eñ te ken-
nen gheuen. Waerom/ dat wy kennende het Euident eñ groot pe-
rijckel dat ons dreycht/ ghehoopt hebben tot nu toe/ dat oft door de
Heeren/ oft door de Staten vanden Lande/ tselue uwer Hoocheyt in
tijden eñ wijlen soude verthoont werden/ op datmen dat remedierē
soude/ wechnemende die oorsake ende den oorspronck van tquaet.
Maer nu wy gesien hebbende/ dat sy lieden om sommige occasien
die ons onbekent zijn/ henlieden sulcx niet veruordert en hebben/ eñ
dat daer entusschen tquaet daghelicx vermeerdert/ so dat tperijckel
van oproer eñ generale muyterie voor die Poorte is/ Wy hebben
voor goet aenghesien/ dat wy schuldich zijn achteruolgende dē eedt
van trouwe eñ waerheyt/ mits oock de groote genegentheyt ende
liefde die wy draghen tot sijnder Ma. eñ onsen Vaderlanden/ niet
langer te verbeyden/ eñ dat meer is/ ons eerst te veruorderen om te
doen het nootsakelick deuoir/ eñ dat so veel te vrijlicker als wi meer
occasie hebben te hopen dat syne Ma. onse waerschouwinghe int
goede sal nemen/ siende dat de sake ons naerder aengaet dan eenich
ander/ door dat wy meest int perijckel zijn van alle inconuenienten
eñ verderffenisse/ die gewoonlick voortcomen van gelijcke acciden-
ten/ hebbende voor den meestendeel ons huysen eñ goeden gelegen
buyten op tlandt gereet totten roof van alle de werelt. Eñ ouerge-
merct ooc dat generalic achteruolgende de rigeur vande voorschre-
uē Placatē/ gelijck dat syne Ma. expresselic beueelt dz geprocedeert
sy/ niemant van ons lieden sal wesen/ ia dat meer is/ niemant in alle
landē van herwaertsouer van wat state/ qualiteit/ ofte conditie dz hi
ware/ die niet en sal beuonden zijn schuldich te wesen van confisca-
tie van lijf eñ goet/ eñ subiect gemaeckt zijn die valsche beschuldin-

ghe

ghe vandē eersten benydere/ de welcke om deel te hebben inde confiscatie/sal willen die bedragen/oft accuseren onder tdecxsel vande Placaten/ hem voor een toevlucht niet anders ghelaten sijnde dan doogeluyckinghe vanden Officier/in wiens genade sijn lijf eñ goet sal ghcheel ende al ghestelt zijn.

Twelcke considererende/ wy so veel te meer oorsaec hebbē uwer Hoocheyt seer ootmoedelick te bidden/ ghelijck wy ooch die bidden by dese tegenwoordige Requeste/ goede Ordinantie daerin te stellen/eñ om dimportantie vander saken te willen so haest alst moghelick sal wesen te schicken aen syne M. eenen nutten eñ bequamen persoon/om hem hier af te adverteren/eñ seer ootmoedelick te bidden van onsent weghen / dat hem believe daer in te versien/ soo wel voor nu als voor namaels/eñ mits dien dz selue nemmermeer en sal connen geschieden/latende de voorschreuen Placaten in haerlieder cracht/gemerct dat daer door wt coemt dē oorspronck vande voorschreuen inconuenienten/dat hem belieue te willen verstaen tot der afslegginghe van dien / de welcke beuonden sal worden niet alleene geheel van noode te wesen om te beletten de gheheele bederffenisse eñ verlies van alle dese landen van herwaerts ouer / maer oock der reden ende rechte ghelijckmatich.

Eñ om dat syne Ma. geen oorsake hebben en soude te dencken/ dat wy/die nz en pretenderē dan hem te bewijsen seer ootmoedighe onderdanicheyt/soudē willen bestaen hē te bedwingen/oft een wet te stellen tot onser believen(so wy nz en twifelen dat ons tegenpartie sal willen interpreteren eñ wtleggen tot onsen achterdeele) Bidden seer ootmoedelick dat syne M. belieue te makē andere ordinantien by aduyse eñ ouer een dragen van alle de Staten generael / eñ generalick vergadert / om in des voorschreuen is te voorsien door ander nutte eñ bequame middelē/sonder so merckelicke perijckelen.

Biddende oock seer ootmoedelic uwe Hoocheit/datse te wile dat syne M. hoorē sal / eñ letten op ons rechtueerdige Requeste/eñ daer op ordineren sal na zijn goede eñ rechtueerdige believe/daer en tusschen voorsien wil op de voorschreuen perijckelen/door een generale schorsinge / soo wel vander inquisitie/ als van alle executien vande voorschreuē Placatē/tot dat sijne Ma. anderssins daerop geordineert heeft. Wel expresselick protesterende/dat wy voor also vele als ons mach aengaen/ ons ghequeten hebben van ons deuoir door dese teghenwoordighe waerschouwinghe/ soo dat wy van nu ons ondtlasten voor Godt ende den menschen / verclarende dat inghevalle

renich inconuenient/disordre/oproer/muyterie/ oft bloet stortinghe hier nama als daer af coemt/door ghebreck van in tijts remedie ghestelt te hebben/wy gheensins en connen beschuldicht zijn/ als verswegen te hebben so merckelick eñ apparent quaet. Waer in dat wy God/den Coninck/uwe Hoocheyt/ eñ mijn heerẽ van synen Rade/ eñ oock onse conschientie tot getuychenisse nemen/dat wy daer inne gheprocedeert hebben/ als goede eñ Leale Dienaers ende getrouwe Vassalen vander Co. Ma. toebehoort / sonder in gheen saken te buyten te gaen de Limiten van ons deuoir : Waer omme wy oock so veel te neerstigher bidden/dat uwe Hoocheydt daer toe verstaen wille/eer datter ander quaet afcome/ende sult wel doen.

Ghepresenteert byden Edelen ende Hoochgheboren Heere/Heer Hendrick/Heere tot Brederode/ Vryheer tot Vyanen. &c. Verghe-selschapt met vele Heeren ende Edelmannen van des Coninckx Nederlanden / den. 5. April/int Jaer. 1566, Stylo com.

Dant woorde ghedaen inden raedt van de Statẽ door mijn Vrouwe &c. opde voorgaende Requeste

HAer Hoocheyt verstaen hebbende tghene dat versocht ende begheert wordt by dinhouden in deser Requeste/ is wel ghedelibereert te seynden aen sijne Maiesteydt/ om hem die te presenteren/ ende te doen aen haer alle goede deuoir die haer Hoocheyt sal bedencken te mogen dienen om te disponeren ende verwillighen sijne voorschreuen Ma. te condescenderen tot den versoecke vande Romonstranten / die welcke niet en behooren te hopen dan alle dinghen weerdich ende ghelijcformich sijnder aengeboren ende gewoonlijcke goedertierentheyt: hebbende alreede haer voorschreuen Hoocheit/voor de roemste van de voorschreuẽ Remonstranten/ door bywesen ende aduijs vande Gouverneurs vande Landẽ/Ridders vander Orden/ eñ die lieden van die Raden van Staten ende Secretẽ by haer sijnde/begonnen te bedencken eñ maken een Moderatie vande Placatẽ opt stuc vander Religie/ om die te presenterẽ syne voorschreuen Ma. Welcke Moderatie haer Hoocheyt hopet/ dat sulcx sal behoorẽ beuonden te wesen/ als datse behoorẽ sal te geuen een yegelick redelick contentement. Eñ gemerckt dat dautoriteyt van haer Hoocheyt/gelijck de Remonstrantẽ wel considereren eñ begrijpẽ mogen/ haer so verre niet en streckt/dat sy soude mogen schorsen d'Inquisitie ende de Placaten/ghelijck sy begeeren/ eñ dat niet

niet en betaemt tLant te laten/aengaende de Religie/sonder Wat/ de selue haer hoocheyt betrouwet haer / dat de Remonstranten sullen te vreden wesen van dat sy sendẽ sal ten eynde voorschreuen/aen syne Maiesteyt/eñ dat te wyle dat verwacht werdt syn antwoordẽ/ haer hoocheyt besorgen sal/dat so wel byden Inquisiteurs(daerder tot nu toe geweest zijn)als byden Officiers respectiuelijck / sy ghe-procedeert discretelick eñ manierlick in haerlieder lasten/ so datmẽ geen oorsake sal hebben van hem te beclagen/haer Altesse haer betrouwende/dat de Remonstranten henliedẽ oock in sulcker manieren regeren sullen/dat van geenen noode sal wesen anders daer in te leuen/eñ het mach wel gehopet zijn/dat door de goede hulpe ende deuoir/ die haer hoocheyt doen sal aen syne Maiesteyt / dat die sal te vreden wesen te ontlasten dander landen vande Inquisitie/ daer sy is/na datmen heeft mogen verstaen dat alreede verclaert is op de Requeste vande hoofsteden van Brabant/dat die daer mede niet en sullen beswaert wesen. Eñ haer hoocheyt sal haer stellen so veel te vrylicker/ om te doene alle goede deuoir aen syne Mayesteydt ten eynde eñ effecte voorschreuen/als sy sekerlick weet / dat de Remonstranten een vast propoost eñ meyninge hebben/niet nieus te willẽ voorts stellen inde oude Religie diemen onderhoudt in de Landen van herwaerts ouer/maer die te conserueren eñ beschermen met alle haerlieder macht. Gedaen door haer hoocheyt tot Brussele. Den vi. dach van April. 565. voor Paesschen. Ondertceckent Margrieta.

De Replique op die voorgaende antwoorde gedaen den 8. van April.

MYn vrouwe/gesien hebbende dApostille/die belieft heeft uwer hoocheyt ons te gheuen/so en hebbẽ wy niet willen laten voor al seer ootmoedelijck te bedancken uwer hoocheyt / vande corte expeditie van dien/sonderlinghe vant tgoet contentement / dwelck uwer hoocheyt heeft ghehadt van onse vergaderinge/de welcke om geen ander oorsake gedaen en is gheweest/dan voor den dienst van syne Maiesteyt/weluaert ende ruste vanden Lande: Ende tot meerder contentement ende ruste vanden seluen lande / souden wy seer begeert hebben/dat de voorschreuen Apostille van uwer hoocheyt breeder ende claerder geweest hadde/niet te min naer dien dat uwe hoocheyt alsulcken macht niet en heeft als wy wel begeren soudẽ/ gelijck wy verstaen/waer af dat wy seer droeue syn/so betrouwen wy ons/na de hope eñ versekertheyt die uwer hoocheyt ons ghe-

gheuen.

gheuen heeft/dat die sulcken ordene daer in stellen sal/so wel biden
Wethouders/als Inquisiteurs/henlieden beuelende van henlieden
te onthouden van alle veruolginge voorts comende vander Inqui-
sitie/Mandamenten oft Placaten/so wel oude als nieuwe/ op stuck
vander Religie/totter tijt dat sijne Ma. andersins daer af gheordi-
neert heeft. Van onsen twegen/ Mijn Vrouwe/ ghemerckt dat wy
niet en begheren dan te volghen alle tghene dat door syne Maeye-
steyt met aduijs ende consente van de ghenerale Staten vergadert
zijnde / sal gheordineert worden totten onderhouden vander oude
Religie/so hopen wy ons in sulcker voeghen te regheren / dat uwe
Hoocheyt gheen corsake sal hebben van qualijck te vreden te wesen:
ende ist dat yemant bedrijft eenich onghereghelt oft oproerich feyt/
datter sy door uwe Hoocheydt ende die van den Rade vande staten
sulcke straffinghe gheordineert/als de verdienste vant feyt eyschen
sal. Anderwerf protesterende, dat in dien daer eenich inconuenient
af coemt/door ghebreke van geen goede ordinantie daer in gesteldt
te hebben/dat wy ons deuoir voldaen hebben: seer ootmoedelic bid-
dende uwer Hoocheyt/te willen hebben dit ons deuoir voor aenge-
name ende gherecommandeert/ dat ontfanghende tot dienste
van sijne Maiesteydt. Ons presenterende te blijuen seers
ghetrouwe ende onderdanighe Dienaers uwer.
Hoocheydt/ende voor haer voeten te steruen
voor haren dienst alle reyse alst uwe
Hoocheyt belieuen sal ons
te ghebieden.

FINIS.

